

KÖVÉR LÁSZLÓ GYURCSÁNY FERENC RŐL, A FIDESZ BŐVÜLÉSÉRŐL ÉS AZ ÉP ELMÉRŐL

FOTÓK: GRIECHSICH TAMÁS

Frontembercserék

Az eddigi legnagyobb átalakítást hajtja végre a Fidesz: az egyéni választókerületek felében nem a 2002-es jelöltre bízják a választási felkészülést. Kövér Lászlót, a választmány elnökét a hét végi szövetségi gyűlés alkalmából a háttérbe szoruló nagy nevekről, a fellobbanó tüzekről és a megtöbbszöröződő párttagságról kérdeztük.

▶ Az utóbbi időkből kemény pengeváltások zajlottak ön és Gyurcsány Ferenc sportminiszter között. Mindketten pápaiak. Voltak ennek előzményei a pápai évek alatt is?

▶ Egyáltalán nem. Egy iskolába jártunk, ő egy évvel fiatalabb, mint én, de nem értekeztünk egymással. Egyik osztálytársa a házukban lakott, innen tudtam, hogy Gyurcsány Ferenc egyáltalán a világon van.

▶ A minap a sportminiszter azt mondta, azért lett KISZ-es, mert konzervatív gondolkodású ember...

▶ Ragaszkodik a negyvenéves hagyományokhoz?

▶ Az ő ízlésének a Fidesz, mivel a szervezet alapvető változásokat akart a nyolcvanas évek végén, túl radikális volt.

▶ Nem lenne ízléses, ha én kommentálnám a nyilatkozatát, mert akkor mindenekelőtt az őszinteségét kellene kétségbe vonnom. Gyurcsány Ferenc karrierje a KISZ-ben akkor indult, amikor a Fidesznek még híre-hamva sem volt. Azt hiszem, inkább azok járnak közel a valósághoz, akik azt gondolják, a hozzá hasonló emberek egyszerűen karriert szeretnek volna építeni.

▶ A Fidesz vezetői a szövetséggé válással kapcsolatban építkezésről beszélnek. Sokakban ezekben a napokban tudatosodott, hogy az építkezés bontással is jár. Akiket 2002-ben nem választottak meg egyéni képviselővé, nem lehetnek választóköri elnökök, potenciális képviselőjelöltek.

▶ Ez így van, bár kötelességszerűen meg kell jegyezni, szó sincs arról, hogy akit ma választóköri elnöknek neveznek ki, az 2006-ban automatikusan jelölt is lesz.

▶ De mégiscsak körön belül van.

▶ Valóban, ha szorgalmasan dolgozik, jelölt lehet belőle. Ez együtt jár azzal, hogy jó néhány ember, aki 1988 óta tagja a Fidesz vezetésének, most mintha háttérbe szorulni látszana – és ez nem is feltétlenül csak látszat. A vezetésben új arcok tűntek fel, de ez nem új jelenség a párton belül.

▶ A kezdeti „fiúcsapat” azért a mai napig megmaradt.

▶ Bízom benne, hogy a továbbiakban is így lesz. Annak, hogy valakinek nem az első sorban jut szerep, hanem hátrébb, még nem kell, nem szabad érintenie azokat a baráti, érzelmi szála-

kat, amelyek bennünket, az alapító nemzedék tagjait összekötnek. A Fidesznek mindig az volt az ereje, hogy több pusztán pártszerű munkakapcsolatnál.

▶ **Fájdalmas döntések voltak ezek?**

▶ Mivel a döntéseket nem én hoztam, mások fájdmáról nem tudok nyilatkozni. A Fideszben lévő emberi tartalék arra is elég volt, hogy senki se érezze személyes ügynek a történetet. Emiatt az átalakulás sokkal kevesebb feszültséggel járt, mint amire számítani lehetett. Fel voltam készülve rá, hogy jószolgálati küldöttként fel-alá járok az országban, próbálok az itt-ott fellobbanó tüzeket oltani, békíteni az össze nem békülőket, vigasztalni azokat, akik ott akarják hagyni a Fideszt, és rendet rakni. Erre végül csak egy-két helyen volt szükség.

▶ **Tüzek azért vannak: kilépések Tatán, feszültség Pécsen. Még egy újságíró is érzéklni tudja a párton belüli rossz hangulatot, ha másból nem, azokból a képviselői telefonokból, amelyek a választóköri elnökök kinevezéséről szóló cikke után érkeznek.**

▶ Ha azok a képviselők hívták fel, akikről azt írták, kvázi bukkottá váltak, és ők ezt nem értelmessé, akkor ez azt erősíti, amit én mondok. Még azok számára sem megemészthetetlen vagy elfogadhatatlan, ami történt, akik a változások veszteségének érezhetik – és bizonyára érzik is – magukat. Ők sem kérdőjelezik meg, hogy értelmes ez az áldozat. A közösség, amelyhez tartoznak, honorálni fogja, hogy egy esélyesebb alternatíva érdekében önként, konfliktus nélkül hajlandóak félreállni. Ezek az emberek kiléphetek volna, hangos nyilatkozatháború kezdődhetett volna, új pártot alapíthattak volna, vagy átigazolhattak volna máshová. De egy-két kilépéstől eltekintve más nem történt. Ami pedig a hangulatot illeti, én inkább derűlátást, tettvágyat és egészségesen növekvő önbizalmat érzékelek.

▶ **A körzetek több mint felében cserére készülnek. Nem túl gyors a tempó? Kockázatosnak tűnik ennyi frontembert, országosan ismert arcot ismeretlenekre cserélni.**

▶ Biztosan van kockázata, ezért nem is jelöltekről, hanem választókerületi elnökökről beszélünk. Ám akiket ön ismeretlennek nevezett, a maguk helyi közösségeiben, ahol majd megválasztják őket, nagyon is ismertek.

▶ **Ugyanakkor a változtatások mellett szól, hogy azt hallani, az országosan ismert fideszesek közül többen elkényelmesedtek, szakmapolitikusként nem marad idejük a választókerületükre.**

▶ Rosszul olvassa a történeteket, aki úgy gondolja, bármiféle politikai vagy pláne erkölcsi bizonyítványosztás történt a Fideszben, hogy bárkit is osztályisméltásra ítélték, és mások töltötték be a helyüket. 1998-ban egyéni képviselőjelöltjeink nagy részét nem utolsósorban azért választották meg, mert abban a 20-30 emberben bíztak, aki 1998-ig a Fideszt a közvélemény előtt megjelenítette. Ez az idő elmúlt, ma a választópolgárok egy párt politikáját nemcsak az ismert arcokon és hangokon keresztül ítélik meg, hanem abból is, hogy helyben ki és hogyan képviseli az érdekeiket.

▶ **Nem okoz legitimációs problémát, ha ennyi helyen szétválik a jelenlegi – listás – képviselő és a választóköri elnök személye?**

▶ Már fél órája beszélünk a választóköri elnökök lecseréléséről, mintha az egész történetnek az lenne a leglényegesebb momentuma, hogy *Deutsch Tamás, Rockenbauer Zoltán* vagy *Németh Zsolt* elnök lett-e.

▶ **Nem ez a legérdekesebb?**

Kövér László
sajnálja, ha bárki kilép a szövetségből

▶ Nem.

▶ **Ősfideszesek, akik nem hozták a kerületüket, ezért más lett helyettük a választókerületi elnök.**

▶ Nem mondom, hogy másodlagos, de attól, hogy Németh Zsolt nem lesz választókerületi elnök, jelölt még lehet, de ha az sem lesz, attól még a Fidesz külügyeinek irányításában ő nem, vagy csak nehezen nélkülözhető. A leglényegesebb azonban nem ez, hanem a tagság bővülése, hogy immár 650 Fidesz-csoport működik az országban, és 25 ezer aktív tagja van a pártnak.

▶ **Egy fórumon arról beszélt, hogy a szocialisták egy 38-as IQ-jú miniszterelnök-jelölttel is győzni tudnának, mert szimpatizánsaik nem elsősorban személyekre, hanem a pártra szavaznak. A jobboldal viszont túlságosan egy személyhez kötődik. Ez a tendencia csak erősödött, hiszen a vitás választókerületekről a pártelnök döntött.**

▶ Valóban szóltak érvek mellett, hogy ezt a hatáskört ne az elnök, hanem egy szélesebb testület gyakorolja. Kompromisszum született: ha nem sikerül megegyezni, a végső szót a Fidesz ügyvezető elnöksége mondja ki. Erre végül eddig egyetlen esetben sem került sor, mindenütt megállapodásra jutottak. Ám egy pártelnök jogosítványai nem azonosak azzal, hogy egy konkrét személy az elnöki pozícióban milyen mértékben cserélhető, kiváltható, pótolható. Én ez utóbbról beszéltem.

▶ **Jól értem: pótolható pártelnökökről beszél?**

▶ A jobboldal sajátossága, hogy sokkal inkább függ a politikai személyiségek minőségétől, mint a baloldal. Hadd említsem

csak a *Helmut Kohl* vagy *Margaret Thatcher* után maradó úrt. Magyarországon még sajátosabb a helyzet, mert *Orbán Viktor*, a polgári oldal meghatározó személyisége egyfajta intézménnyé vált. Ennek természetesen vannak előnyei, ugyanakkor világosak a hosszú távú hátrányai, és ezzel az elnök úr talán jobban tisztában van, mint bárki más.

▶ **Ön mintha a vereség óta a háttérbe húzódtott volna.**

▶ Sokszor a látszat fontosabb a valóságnál, és néha az ember összezavarodik, vajon az-e a valóság, ami látszik, vagy az, amit érez. Nem érzem, hogy háttérbe vonultam vagy pláne szorultam volna. Ha a nyilatkozatok számának csökkenését fontos mérőszámnak tekintjük, akkor persze lehet, hogy ez a látszat nem véletlenül alakult ki, de kettőn áll a vásár: talán a sajtó, a közvélemény érdeklődése most másfelé fordul. Az ügyvezető elnökség tagja maradtam, és – most ironikusan próbálok fogalmazni – azáltal, hogy az elnökségből néhányan kikerültek, az én pozícióm még fel is értékelődött. A kormány egyébként

naponta emlékeztet arra, micsoda lehetőségektől esett el az ország azáltal, hogy kicsavarták a kezünkéből a kormányrudat, sikeresen induló folyamatokat tettek tönkre, törtek derékba, fordítottak vissza. Ebben az értelemben továbbra is nehezen élem meg a vereséget, de ez ma már inkább ösztönző erejű.

▶ **Nem kongresszust tartanak a hét végén, hanem szövetségi gyűlést. Van ennek valami jelentősége?**

▶ Az alapszabály szerint most rendkívüli kongresszust tarthatnánk, arra pedig automatikusan az előző kongresszus küldöttei kapnának mandátumot. Csakhogy akkor hatezren vettek részt a jelöltállításban – ma ennél négyszer több Fidesz-tag van, az újak pedig nem képviselhetnék magukat.

▶ **Négyszer több tag?**

▶ Ezt tartom a leglényegesebb mozgásnak. Eddig papíron 12 ezer tag volt, legutóbb ebből körülbelül hatezren voltak aktívak a jelöltállításban, ma 25 ezer ilyen tagunk van. Talán Budapesten érzékelhető ez a legkevésbé, vidéken inkább, hiszen számos olyan településen jött létre Fidesz-csoport, ahol eddig nem volt.

▶ **Pedig Budapest a kulcs, 2002-ben a Fidesz a fővárosi gyenge szereplése miatt veszített. Harminckét mandátumból négyet hoztak el Budapesten a polgári pártok.**

▶ Ezzel csak azt akartam mondani, hogy nem olyan szembeötlő, ha Óbudán 60 fideszes helyett van négyszáz, mintha egy kisvárosban vagy faluban megalakul a Fidesz-csoport, és azt mondják: „Itt vagyunk, emberek.” Budapesten is hasonló nagyságrendűek a változások, de a közeg jóval kedvezőtlenebb adottságú a Fidesz számára. Országosan elég jelentősen vezetünk az MSZP-vel szemben; kedvező jel, hogy mára Budapesten is kiegyenlítődték az erőviszonyok, holott korábban itt kétharmados előnye volt a szocialistáknak.

▶ **Mit gondol, miért ilyen nehéz a Fidesz helyzete Budapesten?**

▶ Elrontottuk a Budapest-politikánkat, a metróüggyel mindjárt a ciklus elején óriási hátrányba hoztuk magunkat. Egyébként más nagyvárosokban is veszítettünk a lakótelepeken. A kutatások szerint a médiafogyasztási

szokások a pártpreferenciára alapvető befolyást gyakorolnak. Minél többet néz valaki tévét, annál ellenségesebb volt a Fidesszel.

▶ **Sorban nyeri a pereket. Ön lehet az egyetlen az országban, akinek bírósági papírja van arról, hogy ép elmeállapotú.**

▶ Tréfásan azt felelhetném, hogy még nem jogerős a bizonyítványom. *Veér András* ellen – aki engem egy írásában orvosi esetnek nyilvánított – még csak első fokon nyertem, ám őt a Magyar Orvosi Kamara fél évre hivatása gyakorlásától is eltiltotta. Úgy tűnik, mégiscsak van határa a gyalázatnak, és törvényi korlátja a politikai ellenfelek eszköztárának. Remélem, a másodfokú bírósági ítélet nem csökkenti a kártérítés összegét, mert magamban már elígertem azt a 600 ezer forintot, amit várhatóan ebből kasszírozok. Elégtétel volna számomra, ha a gonoszság jóra fordulna, és *Veér András* kénytelen lenne támogatni az általa lepengetett pénzből egy határon túli iskola és egy református templom építését.

▶ **Élő Anita**

A kormány egyébként naponta emlékeztet arra, micsoda lehetőségektől esett el az ország azáltal, hogy kicsavarták a kezünkéből a kormányrudat.